

EKSĀMENS EKONOMIKĀ
vidusskolai
 2018
 SKOLĒNA DARBA LAPA
1. daļa

Vārds _____
 Uzvārds _____
 Klase _____
 Skola _____

1. uzdevums (25 punkti).

Apvelc ar apli pareizās atbildes burtu! (Katram jautājumam ir tikai viena pareiza atbilde.)

1. Cilvēki rīkojas ekonomiski, lai apmierinātu savas vajadzības, viņi ražošanas resursus izmanto
  - A taupīgi.
  - B pilnīgi.
  - C intensīvi.
  - D efektīvi.

2. Kurš no zemāk minētajiem apgalvojumiem izsaka ekonomikas pamatproblēmu?
  - A Naudas pieprasījums ir lielāks par naudas piedāvājumu.
  - B Ar ierobežotiem ražošanas resursiem nav iespējams apmierināt neierobežotās vajadzības.
  - C Valdība neļauj brīvi darboties tirgus spēkiem.
  - D Valsts iejaucas ražošanas resursu sadalē.

3. Kāda ekonomiskā sistēma ir izveidojusies Latvijā?
  - A Jauktā ekonomika.
  - B Brīvā tirgus ekonomika.
  - C Liberālais kapitālisms.
  - D Plānveida ekonomika.

4. Kas izraisa ābolu piedāvājuma līknes nobīdi pa kreisi?
  - A Ābolu cenas paaugstināšanās.
  - B Salīdzinot ar citiem gadiem ievākta ievērojami mazāka ābolu raža.
  - C Patērētāju ienākumu samazināšanās.
  - D Dārzkopji palielina ābeļu stādījumus.

5. Kādu sakarību starp bezdarbu un inflāciju izsaka Filipa līkne?
  - A Ja ir augsts inflācijas temps, tad ir arī augsts bezdarba līmenis.
  - B Ja ir augsts inflācijas temps, tad ir zems bezdarba līmenis.
  - C Ja ir zems inflācijas temps, tad ir arī zems bezdarba līmenis.
  - D Nepastāv cieša sakarība starp inflācijas tempu un bezdarba līmeni.

6. Palielinās preces A pieprasījums tirgū. Kā mainīsies preces A tirgus līdzsvara cena un līdzsvara daudzums?
  - A Līdzsvara cena pieaugs, daudzums palielināsies.
  - B Līdzsvara cena samazināsies, daudzums palielināsies.
  - C Līdzsvara cena pieaugs, daudzums samazināsies.
  - D Līdzsvara cena pieaugs, daudzums nemainīsies.

7. Pieņemsim, ka valdība nosaka precei cenu, kas ir augstāka par šīs preces tirgus līdzsvara cenu. Tas nozīmē, ka tirgū veidojas
  - A preču iztrūkums.
  - B cenas grīda.
  - C cenas griesti.
  - D jauna tirgus līdzsvara cena.

Aizpilda skolotājs:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

Uzmanību! 1. uzdevuma turpinājums nākamajā lappusē.

1. uzdevuma turpinājums

8. Kāda ir pieprasījuma elastība, ja pieprasījuma (cenas) elastības koeficients ir $|-0,5|$?
- A Pieprasījums ir elastīgs.
  - B Pieprasījums ir neelastīgs.
  - C Pieprasījuma elastība ir vienāda.
  - D Pieprasījums ir absolūti elastīgs.
8. _____
9. Ko darīt pārdevējam, lai palielinātu kopējos ieņēmumus, ja pieprasījums ir elastīgs?
- A Samazināt preces cenu.
  - B Paaugstināt preces cenu.
  - C Saglabāt esošo cenu.
  - D Saglabājot esošo cenu, palielināt pārdošanas apjomu.
9. _____
10. Gadījumā, ja uzņēmums tiek likvidēts, kurš zemāk minētais tā dalībnieks par uzņēmuma saistībām neatbild ar savu personīgo mantu?
- A Individuālais komersants (IK) „Andris”.
  - B Pilnsabiedrība (PS) „Klints”.
  - C Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (SIA) „Robs”.
  - D Individuālais komersants (IK) „Andris” un pilnsabiedrība (PS) „Klints”.
10. _____
11. Kuras preces ražošana, visticamāk, atbilst monopolistiskās konkurences tirgus struktūrai?
- A Elektrība.
  - B Apavi.
  - C Kvieši.
  - D Degviela.
11. _____
12. Pirms darbības uzsākšanas LR likumā noteiktā pamatkapitāla vērtība ir jāapmaksā
- A individuālajam komersantam (IK).
  - B pilnsabiedrībām (PS) un akciju sabiedrībām (AS).
  - C AS un sabiedrībām ar ierobežotu atbildību (SIA).
  - D visām komercsabiedrībām.
12. _____
13. Pieaugot ražošanas apjomam, kuras izmaksas vienmēr palielināsies?
- A Pastāvīgās izmaksas (FC).
  - B Vidējās pastāvīgās izmaksas (AFC).
  - C Vidējās kopējās izmaksas (ATC).
  - D Mainīgās izmaksas (VC).
13. _____
14. Kas parāda kopējo izmaksu pieaugumu (izmaiņas), palielinot ražošanu par vienu vienību?
- A Vidējās mainīgās izmaksas (AVC).
  - B Vidējās kopējās izmaksas (ATC).
  - C Vidējās pastāvīgās izmaksas (AFC).
  - D Galējās izmaksas (MC).
14. _____
15. Kurš rādītājs parāda uzņēmuma līdzekļu izmantošanas efektivitāti?
- A Uzņēmuma pašu kapitāla pieaugums.
  - B Apgrozījuma pieaugums.
  - C Neto peļņas palielināšanās.
  - D Aktīvu rentabilitātes paaugstināšanās.
15. _____
16. Latvijā ekonomiski aktīvajos iedzīvotājos ietver
- A tikai nodarbinātos.
  - B nodarbinātos un darba meklētājus.
  - C visus iedzīvotājus darbaspējas vecumā un bezdarbniekus.
  - D visus iedzīvotājus, izņemot bezdarbniekus.
16. _____

Uzmanību! 1. uzdevuma turpinājums nākamajā lappusē.

1. uzdevuma turpinājums

17. Ja ekonomikā ir pilnīga nodarbinātība, kurš bezdarba veids nepastāv?
A Cikliskais.
B Īslaicīgais (frikcionālais).
C Strukturālais.
D Īslaicīgais (frikcionālais) un strukturālais. 17. _____
18. Ja valstī palielinās ražošanas apjoms, kā Centrālajai bankai vajadzētu mainīt naudas daudzumu apgrozībā?
A Saglabāt iepriekšējo naudas daudzumu.
B Samazināt naudas daudzumu.
C Palielināt naudas daudzumu.
D Pēc dotās informācijas to nevar noteikt. 18. _____
19. Kurš makroekonomiskais rādītājs raksturo ekonomikas izaugsmi?
A Nominālā iekšzemes kopprodukta vidējais gada pieauguma temps.
B Reālā iekšzemes kopprodukta vidējais gada pieauguma temps.
C Inflācijas tempa paaugstināšanās.
D Bezdarba līmeņa samazināšanās. 19. _____
20. Stimulējošās fiskālās politikas pasākums ir
A valdības izdevumu palielināšana.
B refinansēšanas procenta likmes paaugstināšana.
C obligāto rezervju normas paaugstināšana.
D nodokļu likmju paaugstināšana. 20. _____
21. Naudas vērtību nosaka
A Centrālā banka, izlaižot naudu apgrozībā.
B apgrozībā izlaistās naudas daudzums.
C Finanšu un kapitāla tirgus komisija.
D preču, pakalpojumu daudzums, ko var nopirkt par naudas vienību. 21. _____
22. Kādas sekas izraisīs eiro kursa samazināšanās attiecībā pret ASV dolāru?
A Eirozonas valstu eksports uz ASV pieaugs.
B Imports no ASV uz eirozonas valstīm palielināsies.
C Eirozonas valstu eksports uz ASV samazināsies.
D Samainot 100 ASV dolārus, varēs iegūt mazāk eiro. 22. _____
23. Kura vērtspapīra iegāde saistās ar lielāko risku, bet var dot arī lielāko ieguvumu?
A Obligācijas.
B Valsts parādzīmes.
C Akcijas.
D Vekseļa. 23. _____
24. Valsts nosaka ievadmitu precei A. Kādas sekas tas izraisīs preces A tirgū šajā valstī?
A Palielināsies gan preces A cena, gan tās ražošanas apjoms.
B Samazināsies preces A ražošanas apjoms.
C Samazināsies preces A cena.
D Paaugstināsies preces A cena, bet samazināsies tās ražošanas apjoms. 24. _____
25. Protekcionisms ir
A pilnīga starptautiskās tirdzniecības ierobežojumu atcelšana.
B aizliegums tirgoties ar kādu valsti.
C preces pārdošana ārzemēs par zemākām cenām nekā iekšzemē.
D savas valsts ražotāju aizsardzība pret ārvalstu ražotāju konkurenci. 25. _____

Kopā par
1. uzd.:

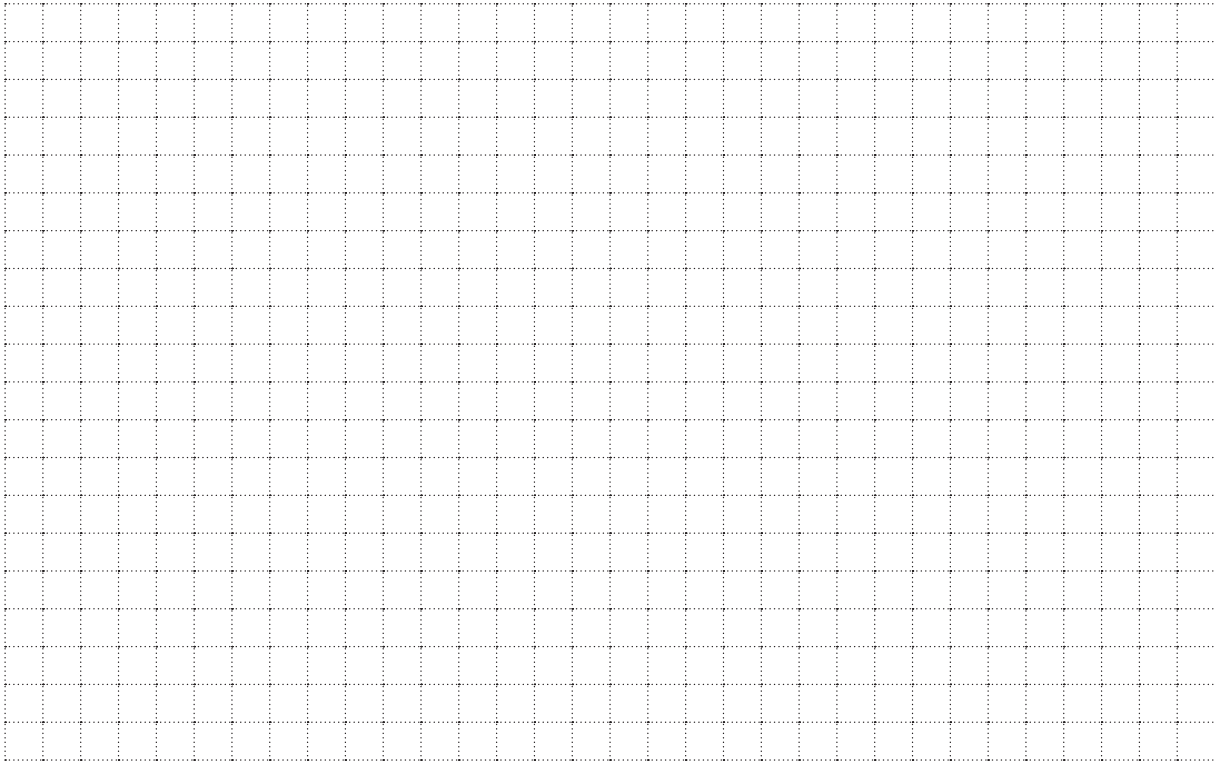
_____

2. uzdevums (6 punkti).

Pieņemsim, ka uzņēmums ar esošajiem resursiem var saražot tikai 80 galdus vai 100 krēslus. Tabulā dotas galdu un krēslu ražošanas iespējas vienā dienā.

	A	B	C	D	E
Krēsli (vien.)	100	85	65	35	0
Galdi (vien.)	0	20	40	60	80

2.1. Izmantojot tabulas datus, uzzīmē uzņēmuma ražošanas iespēju līkni! Uzraksti nepieciešamos apzīmējumus!

2.1. _____

2.2. Nosaki, kāda varētu būt ražošana minētajās situācijās (nav iespējama, ir efektīva, ir neefektīva)!

- Ja uzņēmums ražo 50 galdus un 50 krēslus, ražošana _____
- Ja uzņēmums ražo 30 galdus un 60 krēslus, ražošana _____
- Ja uzņēmums ražo 60 galdus un 50 krēslus, ražošana _____

2.2. _____

2.3. Šobrīd uzņēmums ražo 20 galdus un 85 krēslus. Uzņēmums nolemj saražot 40 galdus un 65 krēslus. Kādas ir šī lēmuma alternatīvās izmaksas?

2.3. _____

Kopā par
2. uzd.: _____

3. uzdevums (6 punkti).

Tabulā doti apgalvojumi par konkurences veidiem. Atzīmē ar X to konkurences veidu, kurš atbilst konkrētajam apgalvojumam!

		Pilnīga konkurence	Monopolistiskā konkurence	Oligopols	Monopols
1.	Efektīvākā tirgus forma, kas vislabāk apmierina sabiedrības vajadzības.				
2.	Konkurences veids, kurā visvieglāk izveidot dalībnieku slepenu vienošanos (karteli).				
3.	Lai uzņēmumi nevarētu noteikt savam produktam pārāk augstu cenu, valsts regulē tarifus šajās nozarēs.				
4.	Konkurences veids, kur liela nozīme ir ārpuscenas konkurencei (zīmoli, akcijas u.c.).				
5.	Ekonomisti uzskata, ka mūsdienās šis konkurences veids nav sastopams vai sastopams ļoti reti.				
6.	Uzņēmumam nav jātērē līdzekļi savas preces reklamēšanai. Bieži vien tie sponsorē kādus lielus pasākumus.				

Kopā par 3. uzd.:

4. uzdevums (8 punkti).

Tabulā doti ekonomikas termini un skaidrojumi. Ieraksti pretī skaidrojumam atbilstošā termina burtu! (Ir doti lieki termini.)

	Skaidrojums	Burts	Termini
1.	Atlīdzība, ko vēlas saņemt naudas aizdevējs par naudas aizdošanu.		A – Kredīts
2.	Persona, kas aizdod naudu.		B – Tirdzniecība
3.	Finanšu darījums, kurā pārdevējs dod pircējam tiesības lietot mantu apmaiņā pret līgumā noteiktajiem maksājumiem.		C – Debetkarte
4.	Persona, kas aizņēmusies naudu.		D – Kreditors
5.	Finanšu darījums, kurā aizdevējs aizdod ņēmējam naudu vai citas lietas īpašumā, kuras tam noteiktā laikā un līgumā noteiktā kārtībā jāatdod.		E – Debtors
6.	Maksājumu karte, kuras īpašniekam ir iespēja pēc kartes kontā esošās naudas beigšanās izmantot norēķiniem noteiktu naudas summu, par kuru tiek piemēroti procentu maksājumi.		F – Barters
7.	Vienas preces/pakalpojuma maiņa pret citu preci/pakalpojumu bez norēķiniem naudā.		G – Kredītkarte
8.	Preču vai pakalpojumu apmaiņa ar naudas palīdzību.		H – Procenti
			I – Darba alga
			J – Līzings

Kopā par 4. uzd.:

Kopā par 1. daļu:

EKSĀMENS EKONOMIKĀ
vidusskolai
 2018
 SKOLĒNA DARBA LAPA
2. daļa

Vārds _____
 Uzvārds _____
 Klase _____
 Skola _____

1. uzdevums (18 punkti).

Tirgū ir viens preces pircējs, un viņam precī piedāvā trīs pārdevēji.
 Tabulā doti individuālie pieprasījumi un piedāvājumi.

Aizpilda skolotājs:

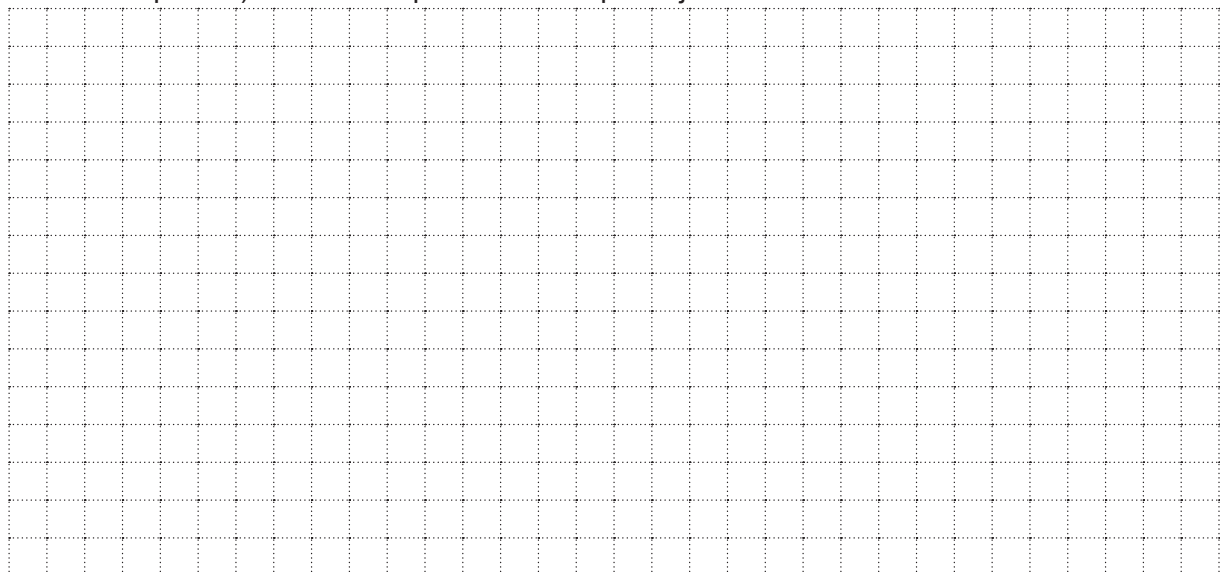
P (eiro)	Pircējs Jānis (vienību skaits)	Pārdevēji		
		Lāsma (vienību skaits)	Annija (vienību skaits)	Santa (vienību skaits)
0,60	300	10	15	20
0,80	250	30	25	30
0,90	200	40	45	45
1,00	170	50	60	60
1,10	140	75	65	70
1,30	100	90	85	95

1.1. Aizpildi preces tirgus pieprasījuma un piedāvājuma tabulu!

P (eiro)	Pieprasītais daudzums (Q_D) (vienību skaits)	Piedāvātais daudzums (Q_S) (vienību skaits)	<i>Aizpildi, risinot 1.4. uzdevumu!</i>
0,60			
0,80			
0,90			
1,00			
1,10			
1,30			

1.2. Izmantojot tabulā dotos datus, uzzīmē pieprasījuma un piedāvājuma grafiku (vienā koordinātu plaknē)! Uzraksti nepieciešamos apzīmējumus!

1.1. _____

Uzmanību! 1. uzdevuma turpinājums nākamajā lappusē.

1.2. _____

1. uzdevuma turpinājums

1.3. Izmantojot grafiku, nosaki!

- Tirgus līdzsvara cena _____ eiro.
- Tirgus līdzsvara daudzums _____ vienības.
- Jāņa izdevumi par preces iegādi, ja darījumi notiek par līdzsvara cenu.

(Parādi aprēķina gaitu!)

1.3. _____

1.4. Kā mainīsies situācija tirgū, ja Santa preci vairs tirgum nepiedāvās? Ieraksti 1.1. jauno piedāvāto daudzumu! Iepriekš izveidotajā koordinātu plaknē uzzīmē jauno piedāvājuma līkni! Izmantojot grafiku, nosaki!

- Jaunā tirgus līdzsvara cena _____ eiro.
- Jaunais tirgus līdzsvara daudzums _____ vienības.
- Jāņa izdevumi par preces iegādi, ja darījumi notiek par līdzsvara cenu.

(Parādi aprēķina gaitu!)

1.4. _____

1.5. Kā mainīsies tirgus situācija, ja Lāsma un Annija vienosies, ka nepārdos preci lētāk kā par 1,30 eiro? (Santa preci vairs tirgum nepiedāvās).

- Būs _____ (cenas griesti, cenas grīda, tirgus līdzsvara cena).
- Jānis gribēs nopirkt _____ vienības.
- Lāsma un Annija gribēs pārdot _____ vienības.
- Tirgū būs _____ (iztrūkums, pārpalikums, līdzsvars).

1.5. _____

Kopā par
1. uzd.:
_____**2. uzdevums (10 punkti).**

Skolēnu mācību uzņēmums „Koka prieks” nolēma ražot 100 koka planšetdatora paliktņus, lai iegūtu peļņu 60 eiro. Viena paliktņa pagatavošanai nepieciešami kokmateriāli (0,40 eiro), laka (0,05 eiro), darba alga (0,50 eiro). Katru produktu paredzēja ielikt linu maisiņā, kurš maksā 0,20 eiro. Tā kā uzņēmums piedalīsies vairākos tirdziņos, tad visu 100 paliktņu pārdošanai nepieciešamas cenrādes – 0,50 eiro, vizītkartes – 0,50 eiro, reklāmas plakāts – 2,00 eiro, kancelejas preces – 2 eiro.

2.1. Aprēķini prasīto! *(Parādi aprēķina gaitu!)*

- Kopējās mainīgās izmaksas (VC) _____
- Vidējās mainīgās izmaksas (AVC) _____
- Kopējās pastāvīgās izmaksas (FC) _____
- Kopējās izmaksas (TC) _____
- Kopējie ieņēmumi, ieskaitot plānoto peļņu (TR) _____
- Viena paliktņa pārdošanas cena _____

2.1. _____

Uzmanību! 2. uzdevuma turpinājums nākamajā lappusē.

2. uzdevuma turpinājums

2.2. Tirgus dienā uzņēmumam palika nepārdoti 30 paliktņi, tāpēc tika nolemts samazināt viena paliktņa cenu par 0,50 eiro. Tādējādi izdevās pārdot visus izstrādājumus. Aprēķini peļņu, ko uzņēmums guva visas darbības laikā! (*Parādi aprēķina gaitu!*)

2.2. ____

2.3. Uzraksti ieteikumus, lai uzņēmuma darbība būtu veiksmīgāka un nevajadzētu samazināt cenu!

- _____
- _____

2.3. ____

Kopā par
2. uzd.:
_____

3. uzdevums (8 punkti).

Annai nepieciešami līdzekļi dzīvokļa remontam – 5000 eiro. Viņai jāizvēlas starp trim variantiem. Veic aprēķinus, lai palīdzētu Annai noskaidrot izdevīgāko kredīta piedāvājumu!

3.1. Banka A piedāvā patēriņa kredītu uz diviem gadiem ar gada procentu likmi 16% bez komisijas maksas. Kredīta pamatsumma jāatmaksā termiņa beigās, bet procentu maksājumi jāveic katru mēnesi.

3.1. ____

3.2. Banka B piedāvā patēriņa kredītu uz diviem gadiem ar gada procentu likmi 15%. Komisijas maksa par kredīta noformēšanu 60 eiro, kas jāsamaksā pirms kredīta saņemšanas. Kredīta pamatsumma jāatmaksā termiņa beigās, bet procentu maksājumi jāveic katru mēnesi.

3.2. ____

3.3. Banka C piedāvā patēriņa kredītu uz diviem gadiem ar nosacījumu, ka kredīta pamatsumma jāatmaksā divās daļās (pēc gada – puse, bet pēc otra gada – otra puse). Procentu maksājumi jāveic vienu reizi gadā. Procentu likme – 17%.

3.3. ____

3.4. Kuru variantu tu iesaki Annai? Atbildi pamato!

3.4. ____

Kopā par
3. uzd.:
_____

4. uzdevums (10 punkti).

Tabulā doti dati par Latvijas tautsaimniecību laikā no 2010. gada līdz 2016. gadam.

Ekonomikas rādītājs	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1. Iekšzemes kopprodukts faktiskajās cenās, tūkst. eiro	17 937 881	20 302 761	21 885 613	22 786 508	23 631 154	24 368 269	25 018 230
2. Iekšzemes kopprodukts 2010. gada salīdzināmajās cenās, tūkst. eiro	17 937 881	19 082 587	19 846 896	20 368 186	20 799 975	21 364 097	21 781 459
3. Patēriņa cenu indekss	100	104,4	106,7	106,7	107,4	107,5	107,7

4.1. Salīdzini datus 1. un 2. rādītājā pa gadiem! Paskaidro, kāpēc tie ir atšķirīgi!

4.1. ____

4.2. Kuru no tabulā minētajiem rādītājiem izmanto ekonomikas izaugsmes noteikšanai?

4.3. Uzraksti formulu ekonomikas izaugsmes tempa aprēķināšanai!

4.2. ____

4.4. Aprēķini Latvijas ekonomikas izaugsmes tempu 2016. gadā!

4.3. ____

4.5. Uzraksti formulu inflācijas tempa aprēķināšanai!

4.4. ____

4.6. Aprēķini inflācijas tempu 2016. gadā!

4.5. ____

4.7. Uzraksti divus piemērus, kā ekonomikas izaugsme var ietekmēt indivīdu!

- _____
- _____

4.7. ____

4.8. Uzraksti divus piemērus, kā inflācijas tempa pieaugums ietekmē indivīdu!

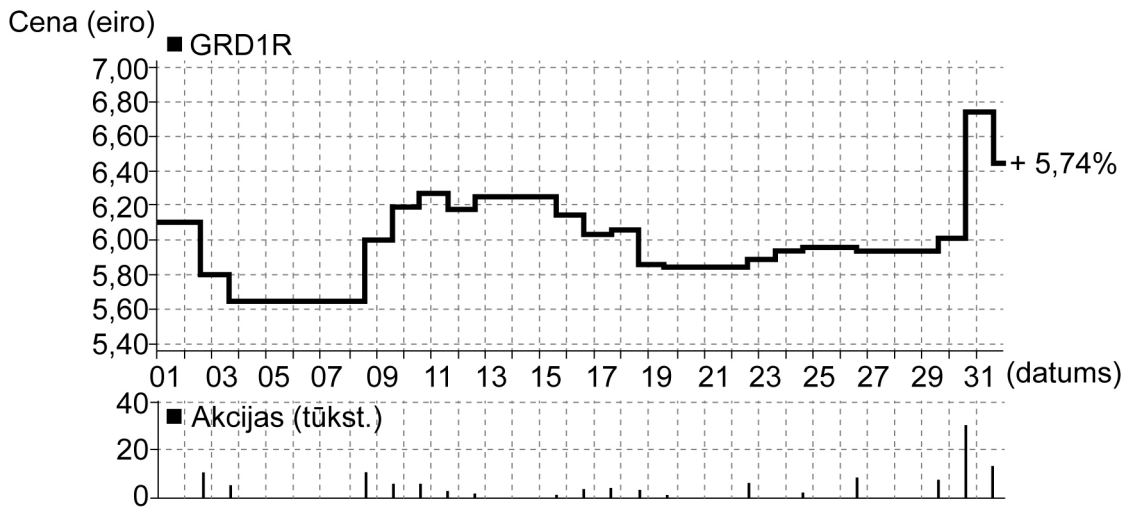
- _____
- _____
- _____

4.8. ____

Kopā par 4. uzd.: ____

5. uzdevums (4 punkti).

Grafikā dotas AS „Grindeks” akciju kursu (cenas eiro) izmaiņas 2017. gada maijā. Iepazīsties ar informāciju! Veic nepieciešamos aprēķinus! Parādi aprēķina gaitu!

5.1. Aprēķini, cik eiro izmaksāja pircējam 1500 akciju iegāde 2017. gada 3. maijā! (Visos aprēķinos darījumu izmaksas nav jāņem vērā.)

5.1. _____

5.2. Kas ieguva šo naudas summu par 1500 nopirktajām akcijām?

5.2. _____

5.3. Zināms, ka 3. maijā nopirktās 1500 akcijas tika pārdotas 30. maijā. Aprēķini, kāda bija šajā darījumā gūtā peļņa!

5.3. _____

5.4. Aprēķini summu, par kādu 2017. gada 30. maijā biržā tika tirgotas AS „Grindeks” akcijas!

5.4. _____

Kopā par
5. uzd.:

---

6. uzdevums (4 punkti).

Tabulā doti dažādi valdības rīcības pasākumi. Ieraksti pretī katram pasākumam, kā tas varētu ietekmēt valsts ekonomiku un patērētājus!

Tabulas sākumā dots paraugs.

Valdības rīcība	Sekas
<i>Paraugs: Valdība palielina akcīzes nodokli alkoholiskajiem dzērieniem.</i>	<i>Alkoholisko dzērienu cenas veikalos pieaug, tā pieprasītais daudzums samazinās, tāpēc patērētāji alkoholiskos dzērienus pirks mazāk.</i>
1. Valstī tiek palielināta minimālā darba alga.	
2. Valdība nosaka ievadmuitas nodokli ārvalstīs ražotajiem piena produktiem.	
3. Tiek pieņemts likums par pensionēšanās vecuma samazināšanu.	
4. Tiek palielināts ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamais minimums.	

_____

Kopā par
6. uzd.: _____

_____

Kopā par
2. daļu: _____

EKSĀMENS EKONOMIKĀ
vidusskolai
2018
SKOLĒNA DARBA LAPA
3. daļa

Vārds _____
Uzvārds _____
Klase _____
Skola _____

3. daļa (24 punkti).

Ekonomisko lēmumu pieņemšanu dažādās situācijās parasti saista ar valdības darbu pagasta, pilsētas un valsts mērogā. Taču ekonomiskus lēmumus pieņem arī katrā mājsaimniecībā katrs cilvēks individuāli katru dienu, ik brīdi. Vadoties no iegūtajām zināšanām par ekonomikas likumsakarībām un to izpratni, pamato un apraksti trīs parādības ekonomikā, kuras vislabāk raksturo ekonomikas likumu ievērošanu!

Uzraksti apmēram 200 vārdus garu argumentētu pārspriedumu par šo tematu!

Pamato savu viedokli, izmantojot zināšanas ekonomikā, lieto jēdzienus un analizē ekonomisko parādību likumsakarības!

Uzmetums.

EKSĀMENS EKONOMIKĀ
vidusskolai
 2018
 DARBA VĒRTĒTĀJA LAPA

1. un 2. daļas vērtēšanas kritēriji

Uzd. nr.	Kritēriji	Punktu kopskaits
1. daļa		
1. uzd.	1 punkts par katru pareizu atbildi	25
2. uzd.	2.1. – 1 punkts par pareizi izveidotu koordinātu plakni un izvietotiem apzīmējumiem; 1 punkts par pareizi uzzīmētu ražošanas iespēju līkni – kopā 2 punkti 2.2. – 1 punkts par katru pareizu atbildi – kopā 3 punkti 2.3. – 1 punkts par pareizu atbildi	6
3. uzd.	1 punkts par katru pareizu atbildi	6
4. uzd.	1 punkts par katru pareizu atbildi	8
Kopā		45
2. daļa*		
1. uzd.	1.1. – 1 punkts par katru pareizi aizpildītu pieprasītā un piedāvātā daudzuma aili – kopā 2 punkti 1.2. – 1 punkts par pareizi uzrakstītiem apzīmējumiem pie asīm, norādītām mērvienībām un pareizi ievērotu mērogu; 1 punkts par katru pareizi uzzīmētu līkni; 1 punkts par pareizi uzrakstītiem līkņu apzīmējumiem – kopā 4 punkti 1.3. – 1 punkts par katru pareizi aprēķinātu lielumu – kopā 3 punkti 1.4. – 1 punkts par pareizi aizpildītu tabulas aili; 1 punkts par pareizi iezīmētu līkni; 1 punkts par katru pareizi noteiktu lielumu – kopā 5 punkti 1.5. – 1 punkts par katru pareizu atbildi – 4 punkti	18
2. uzd.	2.1. – 1 punkts par katru pareizi aprēķinātu lielumu – kopā 6 punkti 2.2. – 1 punkts par pareizi aprēķinātu lielumu; 1 punkts par pareizu aprēķina gaitu – kopā 2 punkti 2.3. – 1 punkts par katru pareizu ieteikumu – kopā 2 punkti	10
3. uzd.	3.1. – 1 punkts par pareizu aprēķina izteiksmi; 1 punkts par pareizi aprēķinātu lielumu – kopā 2 punkti 3.2. – 1 punkts par pareizu aprēķina izteiksmi; 1 punkts par pareizi aprēķinātu lielumu – kopā 2 punkti 3.3. – 1 punkts par pareizu aprēķina izteiksmi; 1 punkts par pareizi aprēķinātu lielumu – kopā 2 punkti 3.4. – 1 punkts par ieteikumu; 1 punkts par pamatojumu – kopā 2 punkti	8
4. uzd.	4.1.–4.6. – 1 punkts par katru pareizu atbildi – kopā 6 punkti 4.7.–4.8. – 1 punkts par katru pareizu piemēru – kopā 4 punkti	10
5. uzd.	5.1.–5.4 – 1 punkts par katru pareizu atbildi vai pareizi aprēķinātu lielumu	4
6. uzd.	1 punkts par katru pareizu atbildi – kopā 4 punkti	4
Kopā		54

*Ja skolēns kļūdījies kādā risinājuma solī, tad viņš nesaņem punktu par šo soli, bet turpmākā risinājuma vērtējumu tas neietekmē, ja darbības veiktas pareizi ar kļūdainu starprezultātu.

3. daļa**

Kritēriji Punkti	1 Saturs un organizācija	2 Analīze un argumentācija	3 Ekonomikas fakti un likumsakarības	4 Ekonomikas terminu lietojums un pareizrakstība
3	Saturs pilnībā atbilst tēmai. Domas izklāstītas skaidri, formulēta galvenā ideja.	Izklāstot viedokli, argumentācijā balstās uz atbilstošiem ekonomikas faktiem, ir atklātas un izklāstītas cēloņsakarības.	Korekts faktu un likumsakarību lietojums, ir atklātas likumsakarības.	Korekts ekonomikas terminu un jēdzienu lietojums. Nav kļūdu ekonomikas terminu un jēdzienu rakstībā. Ievēroti rakstības pamatlikumi.
2	Saturs pamatā atbilst tēmai. Apraksts vispārīgs, bet izklāsts loģiski organizēts.	Izklāstot viedokli, argumenti vai pretargumenti ir vispārīgi, nepārlicinoši.	Ekonomikas faktu un likumsakarību lietojumā pieļautas dažas nebūtiskas kļūdas.	Jēdzienu un terminu lietojumā pieļautas nebūtiskas neprecizitātes. Pieļautās kļūdas netraucē uztvert saturu.
1	Apraksts primitīvs, vāji organizēts informācijas izklāsts.	Viedoklis izklāstīts fragmentāri, nepārlicinoša argumentācija.	Minēti daži ekonomikas fakti, nav atklātas likumsakarības.	Būtiskas kļūdas ekonomikas terminu lietojumā vai pareizrakstībā. Teikumu uzbūve un pareizrakstības kļūdas traucē uztvert saturu.
0	Neatbilst tematam, tālāk nav vērtējams.	Nav viedokļa un argumentācijas.	Nav minēti ekonomikas fakti un likumsakarības.	Nav lietoti ekonomikas termini.

** 3. daļā iegūtais punktu skaits jāreizina ar 2.

Kopā par 3. daļu – 24 punkti.